

Šaj - v *egyptskej mytológii* boh *osudu*, iné meno ochranného ducha *Ka*; v grécko-rímskej dobe tzv. dobrý *démon/agathodaimón*; v gréčtine *Psai/Psoi*; pozri *egyptskí bohovia*

www: Shai, Sai, občas Shay a grécky Psais bol zbožšteným poňatím osudu v egyptskej mytológii; ako koncept, bez konkrétneho dôvodu spojenia jedného pohlavia nad druhým, sa Šaj niekedy považoval za ženu, a nie za bežnejšie chápanie je muž; jeho meno odzrkadľuje jeho funkciu, čo znamená: (to, čo je) vysvätený; ako boh *osudu* určoval rozpätie života každého človeka a bol prítomný pri úsudku duše zosnulého v ríši mŕtvych duat; v dôsledku toho vystupoval niekedy ako manžel Mešenet, bohyně pôrodu, alebo, v neskorších rokoch počas ptolemaického Egypta bol Shai, ako bôh osudu, identifikovaný s gréckym bohom *Agathodaemonom*, ktorý bol bohom šťastia; keďže Agathodaemon bol považovaný za *hada* a slovo Shai bolo tiež egyptským slovom pre ošipané, v dobe helénskej bol Shai občas znázornený ako prasa so sneženou (?) hlavou

Šajtan/Šejtán - arab. *شيطان* / šajtan – „had“; arabský výraz pre *Satana*; v *islame*, je známy aj ako *Iblis*; bol vodcom *džinov*, než neposlúchol *Alaha* tým, že nepadol na zem pred *Adamom*, pretože odmietal nepriať človeka, stvoreného z hliny, ako sebe nadriadeného; islam opisuje Šajtána ako džina, bytosť stvorenú z *ohňa* a nie zo *svetla* ako anjela; nabáda človeka na zlé skutky; podľa moslimských predstáv má každý človek svojho džina (*anjela*), ktorý ho vedie k dobrým skutkom, a svojho šejtána, ktorý ho nabáda k zlým činom

šakal - Biedermann: zvierat pohybujuce sa v blízkosti pohrebísk bolo dlho považované za predzvesť *smrti*; egyptský boh strážca cesty do ríše mŕtvych *Anubis* je často znázornovaný s hlavou šakala, skôr je to však ako zmiešaná bytosť divého *psa*, šakala a človeka; v *ikonografii* sa zobrazuje čierny, čiže vo farbe posvätnéj *živice* balzamovačov; v indických bájkach o zvieratách má podobnú úlohu ako *liška*

www v súvislosti s heslom *farby Egypta*: čierna (kem) symbolizovala *smrť* a *noc*; boh balzamovania Anubis/Anup, ktorý sprevádzal zosnulých do záhrobia býval zobrazovaný ako čierny šakal, hoci šakaly a psy sú spravidla hnedé

pozri *atribúty, symboly, alegórie a prirovnania; zvierat; Wetwawet, Anupev, Chentementeju; pes; balzamovanie*

Tumba faraóna Horemheba s bohom Anupevom a Hórom

Šakti - *hinduistická* bohyňa stelesňujúca tvorivé a ničivé sily prírody (pozri *Šrijantra*); jedným z jej aspektov je bohyňa *Párvatí*; vo svojej láskavej podobe je vtelením bohyňa *Satí*

<http://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%A0akti>

<http://de.wikipedia.org/wiki/Shakti>

<http://en.wikipedia.org/wiki/Shakti>

šakuhači - jap. 尺八、しゃくはち/ eakuhatei; angl. prepis shakuhachi; tradičná japonská flauta z *bambusu*; do Japonska sa dostala z Číny v 8.st., v ranom období *Edo*; je tradične vyrobená z bambusu, ale dnes existujú verzie z tvrdých drev; pôvodne slúžila zen-buddhistickým mníchom k meditácii *suizen* (吹禅), meditácii vyfukovaním; japonskí žobrávi mnísi *Komusi* zo školy *Fuke*, pohybujúci sa voľne po krajine (čo bolo mimoriadnou výsadou), mali exkluzívne právo na hru na tento nástroj, lebo pomocou neho žobrali; za to niektorí plnili funkciu vyzvedačov pre šóguna, ktorý v prestrojení za mníchov *komusi* vysielal aj vlastných špiónov; v reakcii na tento vývoj bolo vytvorených niekoľko extrémne náročných skladieb zvaných *honkyoku*, ktoré boli testom, či hráč na flautu *šakuhači* je skutočne mníchom *Komusi*; ak skladby nedokázal zahrať, pravdepodobne bol vyzvedač a na cudzom území mu hrozilo zabitie; masky mníchov *Komusi* mali tvar košíkov, ktoré si dávali na hlavu ako symbol ich oddelenia od sveta; od pol. 20.st. sa začala flauta *šakuhači* používať aj ako hudobný nástroj; pozri *čínske flauty*

<https://www.shazam.com/track/60911864/yamato-choshi> (zvuková nahrávka)

Žobrávi mních *Komusi* hrá na flautu *šakuhači* (štúdia)

U. Kuniyoshi: Hráč na flautu šakuhači (19.st.)